

sundhed og sikkerhed, blot tilpasset efter virksomhedens særlige forhold, er det på den anden side en selvfølge, at arbejdstilsynet ikke som betingelse for godkendelse kan opstille krav, som går ud over lovens rammer.

Uagtet sådanne reglementer ikke hidtil har været påbudt, har man dog allerede i enkelte større virksomheder af egen drift udfærdiget reglementer til supplerende af det offentlige forskrifter, og dette har virket særdeles tilfredsstillende, hvilket taler for at gå videre ad denne vej.

Til § 12.

Det er ved fabriklovens § 5 bestemt, at enhver, der vil oprette og drive en fabrik eller et værksted eller omdanne et allerede bestående anlæg, kan indsende planer til godkendelse af fabriktilsynet.

Uanset at noget kunne tale for at gøre det til *pligt* i alle tilfælde at indhente en udtalelse fra tilsynet om, hvorvidt der findes noget at erindre imod et projekteret anlæg, ville dette dog — ikke mindst når man tager lovens stærkt udvidede område i betragtning — antagelig medføre et uforholdsmæssigt besvær såvel for arbejdsgivere, deres arkitekter eller ingeniører som for tilsynet, og det foreslås derfor at bibeholde en til fabriklovens § 5 svarende regel. Dog er reglen suppleret med en bestemmelse om, at arbejds- og socialministeren for virksomheder, i hvilke der foreligger en særlig ulykkes- eller sundhedsfare kan bestemme, at planer skal være godkendt, *forinden* et anlæg påbegyndes. Der tænkes herved navnlig på visse fabrikmæssige virksomheder, som det ifølge indvundne erfaringer findes ønskeligt at kræve godkendt forud af hensyn til den særlige ulykkes- og sundhedsfare, som arbejdsprocesserne her rummer. Som tilfælde, hvor denne bestemmelse kunne tænkes anvendt, skal eksempelvis nævnes fyrværkerifabrikker, tørvebriketfabrikker og fabrikker for fremstilling af celluloidvarer.

Til § 13.

Der gives her arbejds- og socialministeren bemyndigelse til efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet at tilstå lempelser fra de i afsnit II indeholdte bestemmelser, hvor særlige forhold måtte nødvendiggøre det. I henhold til de regler, der måtte blive givet, kan direktøren for arbejdstilsynet da i de enkelte tilfælde tilstede lempelser med hensyn til opfyldelsen af de i regulativer og forskrifter

indeholdte bestemmelser. Denne bemyndigelse er meget vidtgående i forhold til de gældende regler, idet hovedreglen hidtil har været den, at dispensationer fra de ministerielle regulativer — medmindre det modsatte udtrykkelig var fastsat — kun kunne meddeles af ministeren (som regel efter indhentet erklæring fra arbejdsrådet), og at dispensation fra visse af lovens krav, f. eks. loftshøjde, overhovedet ikke kunne meddeles for nybygningers vedkommende.

Det må imidlertid anses for praktisk, at dispensationsbeføjelsen henlægges til direktoratet, da behandlingen af dispensationsandragender i henhold til den gældende lovgivning har vist, at disse i alt væsentligt grupperer sig om ensartede forhold, da en lignende ensartethed også må forudses at ville foreligge inden for de nye områder, som udkastet omfatter, samt da det i betragtning af udkastets stærke udvidelse af lovens rammer vil komme til at dreje sig om betydelig flere andragender end nu.

Til A. Sundheds- og velfærdsforanstaltninger på arbejdsstedet.

Til § 14.

Denne paragraf indeholder en række særlige regler angående sundheds- og velfærdsforanstaltninger, som man har fundet det rigtigt at optage i loven. Andre forskrifter kan som ovenfor nævnt fastsættes i henhold til § 11, jfr. § 5.

Når man på dette område går lidt videre end den gældende fabrikløve i retning af at opstille specialregler i selve loven, skyldes det som tidligere anført bl. a. hensynet til, at der med det stærkt udvidede lovområde antagelig vil være adskillige arter af virksomheder, for hvilke man vil kunne henholde sig til lovens bestemmelser, således at det ikke bliver nødvendigt at udstede specielle regulativer. Dertil kommer, at man har fundet det praktisk i loven at fastlægge netop disse regler, der også efter den gældende ordning faktisk stadig går igen i de af ministeriet udstedte regulativer. Loven kommer for så vidt til at virke som et normalregulativ.

§ 14 omfatter håndværks- og industri-, handels- og kontorvirksomhed, altså virksomhed, som foregår udelukkende eller væsentligt på fast arbejdssted, medens § 16 tager sigte på de øvrige af forslaget omfattede virksomheder, hvilket — bortset fra restaurations-, hotel- o. lign. virksomhed — i det store og hele vil sige midlertidig